

Szenet fuvaroznak a fészai uszályokból.

A dorozsmai sziksós-fürdő

Írta: Dániel Mihály.

A dorozsmai sziksós-fürdő története legendás idők fátyolába van burkolva. Apáink, sőt nagyapáink idejéből mesébe illő történeteket hallunk róla, de ezek realitása a napvilág fényénél menten szertefoszlik.

Kezdetben valának az angolok, akik egy-két emberöltővel ezelőtt a legendák szerint fényes ajánlatot tettek a községnek, világfürdővé akarták fejleszteni a sziksós-tavat, valami ötven esztendőre kértek koncessziót. De a dorozsmai kupa-tanács mindig bölcs és önérzetes volt, azt mondták elődeink az angoloknak, ha nektek megér ez a pocsolya annyi pénzt, nekünk is megér és nem adják meg a koncessziót. A derék angliások szégyenkezve vonultak vissza Albionba, a község pedig a fürdő mellé akkor építette a fürdő-kulturát szolgáló korcsmát.

Valamivel később akadt állítólag egy tudós — őh, ezek a tudósok —, ki a Természettudományi Közlönyben alapos tanulmányt írt a dorozsmai sziksós-fürdő gyógyhatásairól. Ugy gondolom, az a legkevésbé, hogy iszapot mutatott ki a vízben, mert abban az időben a rádiumot még nem igen ismerte a fürdő-tudomány. A Természettudományi Közlönynek ezt a számát azonban minden kutatásom mellett sem tudtam agnoszkálni.

A sziksós-fürdőnek tehát ezek szerint

patinás szép mulija van,

egyebé azonban annál kevésbé. Mikor országunkról lekapcsoltak minden természeti szépséget és értéket s mikor Gyopáróst is ezek némi kárpót-lásául gyógyfürdősitette a népjólét minisztere, mozgalom indult meg Dorozsmán is, hogy a sziksós-fürdő rejtett értékeit napvilágra hozzák s ezáltal a község bizonyos előnyökhöz juthasson. Akkor már az egyetem itt volt Szegeden, küldtek tehát a dorozsmaiak a fürdő vizéből egy nagy butykossal dr. Széki Tibornak, a kitűnő kémikus-professzornak, majd ő kianalizálja a zavaros léből a gyógyhatásokat.

Széki professzor azonban könyörtelen volt, kimutatta pontról-pontra, mi a fürdővíz vegyi összetétele, de bizony abban makulányi gyógytényezőt sem fedezett fel. Végső konkluziója az volt, hogy az a víz is olyan, mint a többi, nedves, tisztálkodásra alkalmas, de semmiféle betegséget nem gyógyít, még a község pénzbetegségét sem.

A dorozsmaiak nekibusultak ezen s megfellebezték Széki professzor analizisét az Országos Magyar Királyi Központi Vegyikísérleti Allomásnál, de ott is csak olyan kegyellen tudósok lehetnek, mint a szegedi egyetemen, az ő lombikjaik sem szűrtek le más eredményt, mint ami a szomorú valóságnak megfelel. Keserves olyan hon-hazában élni, ahol még a tudósok szíve sem huz befelé. Egy kis jószándéku szemhunyorítással mennyi pénzt tudnánk a külföldről visszaláditani.

ni. A kis-kunok szikes földie behr szomjasan tudná azt magába szívni...

Diktum-faktum, a gyógyfürdőből nem lett semmi, de azért a községi előljáróság csak nem adta be a derekát. Egy nyárelőtt szép hirdetést tett közzé valamely fővárosi napilapban, az akkori korszaknak megfelelően egy ébredő orgánumban, de így sem hullott csöstül az áldás, mindössze egy, azaz

egyetlenegy fürdővendég jelentkezett

egy budapesti asszony képében, ő volt az az egyetlen forgó idegen, amelyik tudvalevőleg sem nem szoroz, sem nem oszt. Maradt tehát továbbra is a sziksós-fürdő a dorozsmaiaknak és a szegedieknek a kiránduló helye.

Az, hogy nem sikerült belőle gyógyfürdőt csinálni, egyáltalában nem lenne baj, mint üdülőhely éppúgy hasznosítható lenne a község részére, mint azoknak, kik nyarankint ki-kilátogatnak fáradt testüket meg-megmárgatni benne. Az a baj azonban, hogy üditő fürdőre sem igen alkalmas a sziktó. A dorozsmai fürdő akkor volt in floribus, mikor minden bognárnak és minden kovácsmesternek megvolt a saját fogata, mikor minden kisgazda nagyatáderen hajtatott végig az országúton. Akkor minden napos délutánon sűrű rajban nyüzsgött a népség a fürdőben, a fürdőzőkre várakozó kocsi-parkban pedig alig tudott eligazodni az ember, ugy tömve volt tőlük a környék. Ma egy kicsit mindannyian leszállunk a lóról ma a dorozsmaiaknak is szinte megközelíthetetlen a sziksós-fürdő. Az autóbuszok méregdrágán viszik ki az embert s amellelt közlekedésük sem megfelelő, vagy nincs is.

Egy-egy fürdés csaknem 2 pengőjében van egy személynek

s egy családnál ez igen jelentős összeg, nemcsak szezononkint, de naponta is.

Amellelt a fürdő a legsiralmasabb látványt, a legárvább gondozás képét mutatja. Ha komolyan akarná valaki ezt a vizet hasznosítani, úgy az elektrifikálás nélkül el sem képzelhető. Olcsó villamosösszeköttetést gondolok s a telep villanyvilágítását. Parkirozást, a tó abszolút tisztántartását, a nádasok végleges kiirtását, emberséges kabinokat, homokpartokat. Azért, mert nem gyógyfürdő valamely viz, okos befektetésekkel éppúgy hasznosítható, csak a község kapjon is valamit pénzért. Így, ahogyan ma fest, az a fürdő leginkább borozgatásokra alkalmas.

Lehetne lendíteni a sziksós-fürdőn még más

politikával is. A környéken van vagy 50—60 hold föld községi kézen, azt ügyesen

villa-telkekké

lehetne parcelláztatni, ami nemcsak Dorozsma eszmei vagyonát növelné, de a fürdőérdekeltiséget is erősen tágitaná, látogatottságát pedig fokozná. Volt is erről szó a közelmúltban, de a józan kunok megint a szög mellé ütöttek kalapácsukkal. Ezeket a homok fészkes fenéjében lévő területeket, távol a községtől hódándinkint villaépítési kötelezettséggel 2—3 ezer pengőért akarnák értékesíteni s amellelt egész sor olyan drákói rendszabályt léptetnének életbe, melyek legszelidebbike az lenne, hogy a tulajdonos egy szobát köteles lenne a fürdővendégeknek kiadni hatóságilag megállapított áron. Jó ötlet: méregdrágán eladni a telkeket és a tulajdonosokkal ingyen építtetni községi szállót. Csakhogy ezzel

elgáncsolódott újra a sziksós fürdő ügye,

mert ilyen körülmények között oda senkinek kívánkozik villát építeni. Másutt ezeket a telkeket csaknem ingyen kínálják, hiszen város-szépészeti és fürdőfellendítési érdekek fűződnek hozzá, melyek sokkal több kamatot hoznak, mint az árendába kiadott községi földek.

Eszerint

Dorozsma nyári fürdőjének a kérdése

újra holtpontra jutott, hogy stilszerű legyen, elnyelte a sziksó. Így, amint ma áll, fürdhetik benne néhány jólszituált ember, de ezeket a költségeket a polgárok és munkásemberek nem bírják ki, ha pedig gyalog tennék meg azt a 6 km. utat, ugy sem érnének el a fürdőssel semmi célt. Az pedig teljességgel lehetetlen, hogy olyan nagyközség, mint Dorozsma, nyáron fürdő nélkül maradjon, mikor ma már a legkisebb faluban is modern strandok vannak.

Ha tehát a község nem tud a jóhírnevű sziksós-fürdő érdekében áldozatot hozni, nem tud egészen olcsó és gyors közlekedési eszközt beállítani, ugy kötelessége lenne a község területén megfelelő

uszdóát

létesíteni. Elvégre a szegényebb sorban élő polgároknak is joguk van némi nyári test-és egészségápoláshoz s véleményem szerint a község ezt igen kis költséggel tudná tető alá hozni. A község szívében van a régi kaszárnya épülete. Annak udvara olyan nagyméretű, hogy alkalmas lenne megfelelő bazin építésére. A partokat körül lehetne homokolni, ez lenne a strand s az összes költségeket amortizálni lehetne a fürdőjegyek árából, lévén ez a terület is a község birtoka.

Igen kevés költséggel lehetne tehát a nehezen megközelíthető sziksós-fürdő helyett

strandfürdőt

létesíteni Dorozsmán. Aránylag kis pénzen lehetne ezt az égetően fontos kérdést megoldani. Egy körülménnyel azonban nem számoltam. Nem tudom, a régi kaszárnya udvarán van-e almafa? Mert ha van, akkor hiába itt minden agitálás, minden tervezgetés.

A legutóbbi közgyűlésen azzal magyarázta egy községatya a parcellák drágaságát, hogy ott minden beültetett almafa évente tisztán meghoz 600 pengőt. Nagyon néztem a közgyűlésen. De ostobák vagyunk mi, ha ezt nem tudjuk. S merne-e valaki akkora felelősséget magárávallalni, hogy akárcsak egy ilyen jól jövedelmező almafát kivágjon a strandfürdő kedvéért. Még én sem tenném. De máris elültettem tíz almafát, hogy munkaképtelen öregségemre legyen miből urasan megélnem?...

Magyarország legjobb hírnevű óráscége
BRAUSWETTER JÁNOS
Gróf Apponyi Albert (iskola) ucca 23. szám.

A leg-sajt, vaj és csemege, fűszer olcsóbban Schimmerlingnél, Szegeden, Horváth Mihály u. 9. Csongrádi takarékpénztár bérpalotájában. Minden rendelést hához szállítok.